

De koster vertelt

Marjan en Dick de Bruin

Publicatie van het boekje "De koster vertelt"

Ter gelegenheid van het 30 jarig kosterschap en het afscheid van het koster zijn, een publicatie van eerder geschreven columns van Marjan de Bruin..

Op deze pagina vindt u de digitale publicatie van het boekje: "De koster vertelt".

Over het hoe en waarom wordt verteld in het voorwoord.

Publicatie is goedgekeurd door de schrijfster van de columns.

Voorwoord

De voorzitter vertelt:

Over Marjan en natuurlijk ook over haar man Dick, die ruim 30 jaar het kosterswerk in de Gereformeerde Streekgemeente van Noordeloos deden.

Vanaf 1979 kan ik vertellen, want vanaf augustus van dat jaar kerken wij, ondergetekende en Anke en van later datum ook onze kinderen, in Noordeloos. De gastvrijheid die de Gereformeerde Streekgemeente van Noordeloos toen al uitstraalde was voor ons één van de argumenten om ons snel aan te melden. Marjan en Dick waren het "gezicht" van de kerk, een knipoog, een schouderklopje, een uitnodigend gebaar, een praatje en

Wat ik me afvraag, hebben kosters eigenlijk een ambtsgeheim?

Want hoeveel voorgangers, ambtsdragers en kerkgangers denken niet in dankbaarheid terug aan het moment dat Marjan een kledingstuk corrigeerde en dan spreek ik niet alleen van een scheve stropdas. Hoe dan ook, een aantal zaken heeft Marjan gelukkig voor ons en ons nageslacht niet geheimgehouden en gepubliceerd, eerst onder het kopje "Marjan's column" en later als "de koster vertelt".

Zo maakte Marjan ons deelgenoot van haar belevenissen, gedachten en dromen.

Vanaf 1 januari 2003 zal Marjan niet meer als koster kunnen publiceren, want vanaf die datum stoppen Marjan en Dick met het kosterswerk en wordt die taak overgedragen aan Geertje en Henk van Santen.

Het leek ons leuk om bij het officiële afscheid op 11 januari 2003 een 1e druk uit te geven van een boekje met de titel "de koster vertelt", waarin staan afgedrukt de verhalen die Marjan schreef in de nieuwsbrieven van 1993 en 1994.

Ik hoop dat Marjan en Dick nog jaren met een blij geloof en een goede gezondheid mogen genieten in de Gereformeerde Streekgemeente van Noordeloos.

Arie de Leeuw
(namens de kerkenraad)

De koster vertelt:

Dit gaat een rubriek worden die misschien wekelijks terugkeert op de gemeentebrief met herinneringen, dromen, gebeurtenissen en flauwekullen van de koster. Ze hebben tot doel een aanzet te geven over de "grote" of "kleine" toekomstplannen van onze kerk.

Er mag op gereageerd worden - mondeling of schriftelijk - via de gemeentebrief, zodat er een levendige gedachtevorming ontstaat. Grote voorwaarde tot plaatsing in de gemeentebrief is, dat het geschrevene opbouwend is en als het even kan zelfs humoristisch (en als het even kan niet te lang voor de typster van de gemeentebrief (jv)).

Reacties inleveren bij Marjan de Bruijn.

De jaloerse koster (2-5-'93)

Ik had niet gedacht dat ik ooit als koster jaloers kon zijn. We vormen immers een gezellige gemeente en we zitten toch lekker knus in onze krappe kerkbanken. Het orgel wordt virtuoos bespeeld, de gemeente zingt lekker. Het kerkgebouw is gemakkelijk schoon te houden, de gordijnen en de vloerbedekking zijn nog fris groen en de lampen doen het allemaal nog en geven het gewenste licht. Het knusse geschuifel in de hal en de gezellige samenshoring op het kerkplein, het kan toch eigenlijk niet beter. Wat een voorrecht om van zo'n kerk "dorpelwachter" te mogen zijn.

Totdat we 2 jaar geleden, in onze zomervakantie, op een zondagochtend de nieuwe Lexmondse kerk bezochten. We werden zeer gastvrij ontvangen en na afloop van de kerkdienst verrast met koffie en door een "trots" lid van de commissie van beheer rondgeleid in die fantastische kerk met zijn vele mogelijkheden.

Het is een kerk waarin de mensen elkaar kunnen ontmoeten en waarin ruimte is voor fantasie in de liturgie. Kortom een kerk om jaloers op te zijn.

Ik beseft dat het gevaarlijk is voor mij als koster om dit te schrijven, want Lexmond heeft geen koster, die is te duur, dus zet ik mijn eigen positie op de helling.

Misschien ben ik wel "heilig" jaloers want zo gemeente zijn, vanuit een gebouw met zo'n warme uitnodigende uitstraling, is geweldig.

"Beesten in de kerk" (9-5-'93)

Het eerste dier wat me te binnenschiet in het 21-jarige kosterschap dat is Dorus. Dorus van Steenis, een flinke zwarte hond, die steeds als sanitaire stopplaats het gezellige kerkplein opzoekt. Een en ander tot ongenoegen van mijn vaste assistent en levenspartner Dick, die na veel gemopper de hopen ter hand nam en het deskundig verwijderde om zodoende de broeders en zusters een schone doorgang te verlenen.

Als tweede hebben we als vaste gast kunnen begroeten een musje, die zijn nest in de kap had en via de beluchtings gaten eens IN de kerk wilde zingen. Het musje voorzag dan ook de kerkbanken van de nodige stempels. Het diertje hebben we verjaagd: "te vies - te lastig". Wat zegt de psalmdichter : "zelfs vindt de mus een huis

Later voelde een poes zich zeer aangetrokken tot "het gereformeerde". Het dier bezocht letterlijk de zondagse kerkdienst. Maar door de hand van broeder Arie de Leeuw werd het dier te licht bevonden en voor het aangezicht van de hele gemeente verwijderd. Het dier liet zich niet zomaar wegsturen en had kennelijk een stem van binnen gehoord, waar hij het geluk vinden kon. De poes liep weer naar voren en deed een 2e poging. Het dier volgde gewoon de stem van zijn hart. Maar ook deze keer werd hem te kennen gegeven er niet bij te mogen horen en werd vastbesloten naar buiten gebonjourd. Hans Bouma was kennelijk allang vergeten.

Beesten in en om de kerk deel 2 (16-5-'93)

Ook zijn we eens verrast door een heel leger beestjes die graag eens wat "lichtere kost" te verteren wilden hebben: gereformeerd dakbeschot. Ze lagen bij honderden op de banken. Ik heb met de kriebels in mijn lijf enkele voorzichtig op een asbakje geschoven en met een schoteltje erbovenop ging ik ermee naar opa Fl. Bos sr. Die de beestjes deskundig beoordeelde. Na korte bestudering werd vastgesteld dat het om de gevreesde Boktor ging. Nu, daar weten gereformeerden ook wel raad mee, want die horen beslist niet in de kerk. Ze hollen het gebouw als het ware van binnen uit. De kap van de kerk werd ingespoten of vergast. Maanden later vond ik nog dode exemplaren brrrrrr.....

Als ik nu, 15 jaar later, na een storm nog houtstof vind, weet ik dat ze toen aardig hebben huisgehouden.

Zouden de gevolgen van dit leger, de verbouwplannen van nu, erg in de weg staan ?

"Vijf gulden veertien" (23-5-'93)

De in goede sfeer gehouden gemeenteavond van 22 april in Giessenburg, waarin de verschillende plannen van de kerk (verbouw, nieuwbouw, opknap) werden toegelicht en ons informatie werd gegeven over de financiële plaatjes van de betreffende plannen, kwamen ook belastingvoordelen uitvoerig aan bod. Ieder kreeg na de pauze gelegenheid opmerkingen te maken, ideeën te spuien of vragen te stellen. Daar werd dan ook dankbaar gebruik van gemaakt. Enkele opmerkelijke ideeën die naar voren kwamen waren: mogelijkheden tot vergroting van het bestaande gebouw zijn er genoeg: serres aan de zijgevels enz.; het financiële plaatje van een koeienstal voor een paar ton werd tevoorschijn getoverd, dit, met een fraai interieur zou een goedkope kerk kunnen worden. De avond heeft ook vragen opgeroepen over de financiële haalbaarheid.

Thuisgekomen - na bij vrienden nog een babbeltje te hebben gehouden en een borreltje op een goede afloop te hebben gedronken, praat ik samen met mijn slaapmaatje in bed nog na, waar wij eventueel onze bijdrage wel of niet voor over hebben. Ik ben al rekenend in slaap gevallen. Tegen de ochtend werd ik wakker. Na een bezoek aan het toilet keek ik nog slaapdrongen op de digitale wekker en zag fl. 5,14 en meteen was ik klaarwakker en moest grinniken. Zover had het geld of de kerk me al te pakken, dat ik de uren in guldens omrekende. Extra waarde kreeg het voorval toen Dick tegen me zei: "Ga toch slapen maatje, het is zo ochtend, tijd is geld."

De sprekende kerkbanken (30-5-'93)

Iedere zondag worden ze weer "bezeten", onze kerkbanken. Maar laten we ze eens nauwkeuriger bekijken.

Wat zien we, ja, licht gekleurde houten banken, met hier en daar wat krassen en soms enige letters of zelfs enkele namen van vastgelegde liefdes.

We zien verder vele kale plekken en ronde kringen en waterspeters. Nu je wat beter kijkt zien ze er eigenlijk niet meer zo nieuw uit.

Voor de schoonmaak schreeuwden de banken letterlijk om olie, nu, daarmee zijn ze dan ook rijkelijk besmeerd, zodanig dat de eerstvolgende kerkdienst op Hemelvaartsdag de banken nog glommen van het vet (de hoeveelheid die was geen verkwisting maar de intrekperiode te kort). Daar konden we kleding van de "goegemeente" toch niet aan opofferen. Grote consternatie. Direct werden een paar stofdoeken en zakdoeken gepakt en er werd flink gewreven tot de overtollige olie verdwenen was. We konden weer vetvrij zitten en de dienst kon beginnen.

Nu hoor ik jullie denken: "Wat heeft dit allemaal met het spreken van de banken te maken?" Als eerste heb je daar luisterende oren voor nodig en ik hoorde bijvoorbeeld de afgelopen zondag de banken zuchten, piepen en kreunen onder het gewicht van de vele billen van het "zwarte" kerkvolk. Luister ook maar eens goed: als het in de kap niet piept kraken de banken.

Veel luisterplezier !

Bijverdiensten van de koster (13-6-'93)

Soms is het in de vorm van geld, maar meestal in natura. Een enkele keer blijft er wel eens een dubbeltje of kwartje liggen op de vloer. Vorige week werd er nog een oude cent van Wilhelmina 1948 gevonden. Het hele offer was vast naast de collectezak gevallen.

De meeste neveninkomsten zijn van natuurlijke aard en niet altijd even fris.

Paraplu's, sjaals, zelfs jassen die blijven hangen. Na het jeugdkamp liggen op dit moment nog enkele kledingstukken in de keuken, die niet door de rechtmatige eigenaren zijn opgehaald. Dat kan echter nog steeds !

Maar als er enige maanden zijn verstreken kijkt de koster kritisch of zij er nog iets mee kan. Zo zijn er al half versleten handdoeken omgetoverd tot washandjes, uit een oude jas is een rits gehaald enz. Ook eten we nog steeds met "kampbestek" dat jaren geleden is blijven liggen en waarmee het goed soep eten is.

In deze tijd van kritisch financieren, denk ik er zelfs over om een handeltje op te zetten in tweedehands spul. Specialiteiten zullen zijn: afgekloven halve snoepjes, kleffe dropjes, volgesnoten zakdoekjes en als aanbieding van de week: 2e monds kauwgom.

Ja, ja, een vliegende kraai vangt altijd wat !

Een Heidens karwei (20-6-'93)

Toen, 26 jaar geleden onze kerk een grondige verbouwing en vergroting had ondergaan, zijn de vooruitstrevende gedachten van energiebesparende maatregelen niet vergeten. Tegenwoordig hebben we het over dubbelglas of voorzetramen. Maar toen was men op het praktische idee gekomen om ACHTERZETRAMEN toe te passen. Ook aan schoonmaken was gedacht, één van de twee ramen kan open gescharnierd worden, zodat je, met enige moeite, de andere tussenkanten van de ramen zemen kunt. Dat gebeurde eerst door stoere mannen. Het zal een jaar of tien geleden zijn toen ik een stoere man assisteerde bij het zeemwerk. Maar al gauw zag ik dat hij met zijn grote knuisten niet overal bij kon en gaf wat aanwijzingen, zo van: "Dat ben je nog vergeten" en "Kun je daar niet bij?". Tot de man vanuit zijn tenen verzuchtte: "Vrouwen, vrouwen zijn net als uien, je mot er om janken, maar lekker zijn ze!"

Sindsdien heb ik, vanwege de tengere bouw, maar vrouwen aan het zeemwerk gezet en daarvan had de ene hoogtevrees en de andere maakte het te nat, zodat je weken met condens tussen de ramen zat. De laatste jaren doe ik het maar zelf, er gaat toch niks boven de baas zelf, al blijft het een moeizaam werk.

Hoezo kerkramen zemen een HEIDENS karwei?..... erger nog, het is een Gereformeerd karwei !!!!!

De predikheren van weleer I (27-6-'93)

De eerste die indruk op me maakte, ongeveer 28 jaar geleden, was gastdominee Vegter uit Oegstgeest, met de bijnaam "De hoogtevrees dominee". Als hij kwam, preekte hij die zondag 2 maal in onze kerk en vond die dag een gastvrij onderdak in het kinderrijke gezin van de familie Hoffman-Stortebeker. De preekstoel was voor de verbouwing erg hoog, daar waagde deze dominee zich niet op uit vrees voor de hoogte en ging daarom voor voor de "stoel". Bij deze gelegenheid werd de oude lessenaar uit de consistorie gehaald - daaraan vond hij een stevig houvast. Later, na de verbouwing, kwam hij weer eens te gast. De preekstoel was nu een stuk lager en ds. Vegter probeerde het !!

Maar na een tijdje werd het hem toch te machtig. Hij werd bleek en het angstzweet brak hem uit. Na een korte verontschuldiging daalde hij opgelucht de trap weer af en vervolgde, staande achter de tafel, vrijmoedig en zonder vrees de dienst.

Deze dominee zocht het niet in de hoogte, maar tussen de mensen. Daar voelde hij zich op zijn gemak. Die man was zijn tijd lang voor uit

Een goede gereformeerde gedachte wel heel letterlijk in praktijk gebracht.

De predikheren van weleer II (11-7-'93)

Nog een opmerkelijke persoonlijkheid, de "oude" dominee met kraalooijes, Gabe van Duynen. Met zijn boeiende en indringende manier van preken en zijn nuchtere taalgebruik een begrip in de omtrek. Een preek die ik me nog steeds herinner is die van Abraham die zijn zoon Izaak moet offeren. De zin die steeds terugkwam was: "Zo gingen die beiden tezamen" en dan vroeg hij de gemeente indringend: "Zie je ze al gaan, die twee? Waar zie je het nog, dat vader en zoon tezamen gaan?" Vreemd eigenlijk dat je zulke woorden na ongeveer 25 jaar nog zo goed weet.

In een andere dienst wist hij de jongens van domme verliefdheden te weerhouden door de nuchtere waarschuwing:

"Jongens, als je verliefd wordt op een mooi jong meisje, bedenk dan dat ze niet zo mooi blijft, kijk eerst naar haar moeder. Vind je die nog aantrekkelijk, dan zou het wat kunnen worden, maar als ze een uitgezakte, sloverige en saaie vrouw is, kun je er beter niet aan beginnen. Want de kans dat je liefje van nu net zo wordt is te groot, dan is de liefde van te korte duur en een huwelijk een doodse boel".

Of dit alles naar aanleiding van een preek uit het Hooglied was, weet ik echt niet meer. Maar zou deze waarschuwing de jeugd van nu ook nog aanspreken? Tevens is het een tip voor moeders met huwbare dochters: Let goed op uzelf !!!

Realiteitszin van de koster (25-7-'93)

Tijdens een van mijn wandelingen in Hoornaar werd ik achterop gereden door een gereformeerde broeder op de fiets. Hij nodigde me op de koffie. Al pratend zei hij: "Zo, jij wilt dus graag een nieuwe kerk". Waarop ik reageerde: "Ach, alles wat je graag ZOU WILLEN, is niet hetzelfde als wat ook ZOU KUNNEN". Hij vond dat mooi gezegd, waarop hij zei: "Ik heb eens van iemand gehoord en daar zit veel waarheid in: Je moet je idealen nooit te laag stellen, anders ben je er te snel".

Twee waarheden waar we de rest van de vakantie nog eens over kunnen mijmeren.

"Broer met een borrel" (8-8-'93)

Een van de zondagse taken van de koster is het klaarzetten van een fris glas water voor de dominee. Een enkele keer wordt door de drukte van de voorbereidingen dit euvele kleinood wel eens vergeten. Dit is een paar keer vrij snel achter elkaar gebeurd bij 'onze' dominee van 15 jaar geleden: Broer Roolvink. Als je dan op je kostersplekje achterin zit en de dienst is begonnen, dan ben je blij dat "alles" weer geregeld is. De eerste keer dat Roolvink droog stond zei hij het achteraf. Maar de tweede keer loste hij het op door zijn glas naar ons op te heffen, waarop ik met een rood hoofd hem van water voorzag. Na afloop van de dienst maakte ik mijn verontschuldiging, waarop Roolvink laconiek zei: "Och Marjan, je maakt het maar goed met een borrel". Dus u begrijpt al wat er gebeurde de eerstvolgende kerkdienst. De koster ging met een fles jonge klare naar de kerk om aldaar dienst te doen. Alle gewone voorbereidingen werden gedaan, maar in plaats van water, stond er nu een glas jonge jenever op de kansel. (Ik wilde toch wat goedmaken, nietwaar?). In grote spanning en met kloppend hart heb ik me de hele dienst verscholen achter de rug van meester Venderbos en zo de dienst gevolgd, doodsbenauwd dat de dominee zich zou verslikken of dat hij er iets van zou zeggen. Spanning alom! Wat er gebeurde? Niks bijzonders. De dienst verliep volgens plan en Broer Roolvink smeerde zijn keel door vijf keer een slok van dat geestelijke vocht te nemen.

Komt de geest dan toch uit de fles?

"Korstelijke praat" (22-8-'93)

Hoe komt het avondmaalsbrood op tafel en wat gebeurt er verder mee ?

De vrijdag voor de avondmaalsdienst worden er drie witte broden gehaald bij de bakker. Zaterdag kan het dan gesneden worden daar het anders te vers is. Alleen het binnenste deel wordt voor de kerk gebruikt.

De afvalstukken, de bovenkorst en de onder- en zijkanten worden op een dienblad gelegd en boven op de kachel gedroogd om er later paneermeel van te maken, niets gaat verloren..... kruimeltjes zijn ook brood. Er komt zoveel paneermeel van dat er uitgedeeld kan worden o.a. aan "twijfelaars" om zo gevende een ander van wat kruimeltjes "heil" te voorzien. De gehaktballen van het kostersgezin bestaan dan ook voor een groot gedeelte uit brood en kruiden.

De repen brood die over zijn na de diensten gaan mee naar huis en worden door de kosterskinderen als "treintjesbrood" naar binnen gewerkt. Ook gebeurt het dat er een overheerlijke preitaart van gemaakt wordt. Het recept is op aanvraag te verkrijgen. Soms wordt het gezin getraakteerd op warme wentelteefjes, ook overschot van het kerkbrood. Zo is er sinds de priestersdienst bijna nog niets veranderd. Dit stukje zou ook de titel kunnen dragen: "kostersvoer kost niets" (alleen fantasie en zuinigheid).

"Muizenissen" (29-8-'93)

Het is merkwaardig dat bij bijzondere vreugde het kerkgebouw een "vervuilende" nalatenschap krijgt. Wat wil ik hiermee vertellen?

Denk eens aan de vreugde rondom een huwelijk. Het wordt dan ook op zeer bijzondere wijze geuit: feestgangers gaan strooien met rijst, confetti of zelfs bloemblaadjes. "Laat niet als dank voor 't aangenaam verpozen" Dit rijmpje geldt kennelijk alleen in bos en hei maar niet in de kerk.....

Vorige week zondag was er wel een zeer bijzondere vreugde !! De nalatenschap bestond uit een leger muizen gehuld in wit, blauw en zelfs roze (in iedere man zit immers iets vrouwelijks).

Wat heeft onze predikant eigenlijk met muizen?

We herinneren het ons nog bij zijn intrededienst van ruim zes jaar geleden. Toen was er een grijze muis. Miekie die de aandacht opeiste en grote hilariteit teweeg bracht. (de anekdote van Miekie staat beschreven in het boekje "100 jaar Geref. kerk Noordeloos", pag. 70).

Die ene muis van toen was vast de symbolische voorloper van het "leger" van afgelopen zondag. Dat grijze muisje Miekie kreeg dus na zes jaar alsnog een "blauw" staartje.

Correspondentie via de kansel (5-9-'93)

In de tijd dat Hans Bouma hier stond als dominee, heeft het enige tijd geduurd voordat we op elkaar waren afgestemd. Al snel gaf Hans te kennen dat hij een dorstig type was en te snel zonder water stond.

We losten dat op door twee glazen water neer te zetten. Na afloop van de dienst vonden we een briefje op de preekstoel met een bedankje en tevens een verzoek om meer. Nu dat kon. De volgende keer stond er een 1/2 liter kannetje extra gevuld met water, benieuwd of hij nu tevreden zou zijn. Maar er volgde opnieuw een briefje, dat ik aardig mijn best had gedaan, maar dat de hoeveelheid toch wat krapjes was.

Daarop heb ik een grote literkan gekocht en gevuld neergezet. Er volgde weer een briefje met: prima zo, bedankt! (Die literkan staat nu nog in het hoekje van de kansel als Hans Bouma hier te gast is en hij maakt er dankbaar gebruik van).

Gelukkig dat hij tevreden was met de extra liter, want een grotere vraag naar water had ik toch nauwelijks aangedurfd. Ik zag het volgende verzoek al weer in de lucht hangen, om na al dat water drinken ook nog sanitaire voorzieningen in de kansel te moeten maken.

Het corrigerende optreden van de koster (2-9-'93)

Het grootste deel van het gereformeerde kerkvolk neemt zondag 's morgens redelijk de tijd om zich even netjes aan te kleden, om hen gaat het nu even niet.

Maar er zijn er ook die behoren vast tot de "slow starters", die hijsen zich in de broek en vergeten de gulp te sluiten en trekken een rok aan en laten de split aan de achterkant openstaan. Een nieuw shirt met het prijskaartje er nog uit, of de wasvoorschriften nog in de nek, schoudevullingen die niet op hun plaats zitten maar een zeer speciale bult op de rug creëren. Al deze slordigheden probeer ik zo onopvallend mogelijk - of recht voor z'n raap met een grap - op te lossen, zodat ieder een beetje netjes naar binnen kan treden. Zo heb ik ook eens bij een vrouwelijke predikant enkele correcties toe moeten passen. Ze had haar rok scheef aan en de lussen hingen er aan alle kanten uit. Na de correctie was ze me dankbaar. Die dingen zeggen is niet altijd makkelijk, maar je laat iemand toch niet voor "gek" lopen.....?

Dit handelen is een extra service van de koster, want er staat niets over vermeld in het kostercontract.

"Kunnen gereformeerden dan toch twee heren dienen" (19-9-'93)

Daar we de verdere plannen van de kerkenraad omtrent nieuw- of verbouw onder ogen kregen, is het me wel duidelijk geworden dat plan A van de baan is en er in ieder geval een oplossing wordt gezocht die veel tot zeer veel geld gaat kosten. Om nu aan het benodigde geld te komen heb ik enkele suggesties die en goed zijn voor jezelf en zelfs uitstekend voor de kerk.

Ik neem aan dat iedereen wel een minder goede gewoonte heeft bijv. te veel autorijden - sigaretten roken - bier/wijn drinken - drop eten - kauwgom kauwen - snoepen - cola drinken enz.

Ieder neemt een (spaar)potje en spreekt af met zichzelf en/of huisgenoten waarvoor er geld in dat potje gestopt wordt bijv. voor iedere km. of sigaret of biertje een klein bedrag. Zodoende gaat het sparen vanzelf en komen de nodige financiën relatief eenvoudig bijeen. Op deze manier rijd je - snoep je - rook je en drink je bewuster en de kerk wordt er beter van.

Het kostersgezin heeft o.a. een smeerlappenpotje: er moet

f 1,-- betaald worden voor iedere boer of wind tijdens de maaltijden. We hadden het plan om er van op vakantie te gaan, maar nu is de kerk er goed mee, met de financiële gevolgen van zulk BOURGondisch leven.

Consistorie verhalen I (26-9-'93)

Heel veel vergaderingen en samenkomsten zijn er al gehouden in de consistorie. Er is dus ook al heel wat afgepraat, gezongen en gespeeld in die ruimte.

Wat velen niet (meer) zullen weten is, dat er heel wat kinderen hun eerste schoolervaringen hebben opgedaan onder een gereformeerd dak, want zo'n 28 jaar geleden werd de consistorie als kleuterschool verhuurd aan de Chr. School. Maar dat was nog voor mijn tijd als koster en heb de lusten en de lasten daar niet van ondervonden. Wat ik wel sinds mijn aanstelling verzorg is de koffie tijdens de kerkenraadsvergaderingen. Dus heb ik al heel wat ouderlingen, diakenen en ook dominees zien gaan en komen. Ook heb ik de voorkeuren van sommige broeders en zusters leren kennen. De meeste drinken koffie, enkelen hebben liever thee, al zijn er ook die van twee walletjes drinken.

Zo verdenk ik een broeder ervan, dat hij het ambt voor de tweede maal heeft durven aanvaarden o.a. door de wetenschap dat de koster voor pindakoekjes zou zorgen. En wat denk je ervan als je het hele "sanhedrin" ziet opfleuren als je ze een keer met eigengebakken cake komt verwennen? Ze breken dan spontaan in gezang uit. Je vraagt je dan af: "Krijgen ze thuis niks lekkers?" Dan de plaatsen. Hoe en waar zit iedereen? Altijd op dezelfde plaats! Degene die eenmaal nieuw vooraan gaat zitten, zit altijd vooraan of andersom. De broeders en zusters zoeken kennelijk een bepaalde zekerheid in een vaste buurman of buurvrouw.

Zijn gereformeerden dan echt zo honkvast?!

Consistorieverhalen II (3-10-'93)

Voordat Menora er was en we ook nog niet naar Giessenburg behoefden uit te wijken voor gemeenteavonden, werden de jaarlijkse gemeenteavonden in de consistorie gehouden. We zaten dan gezellig heel dicht op elkaar en alle hoeken werden benut. Van de financiële verslagen was er altijd één die zeer speciale aandacht genoot.

Dat was de verantwoording van de bestede guldens van het VrouwenZendingsThuisfront, verwoord door Jaantje de Krey (deze maand is het 10 jaar geleden dat ze plotseling gestorven is).

Bij Jaantje kan je alle gespaarde bonnen inleveren zoals de koffiepunten, boterbonnen, ring-, vivo- en enkabezegels enz. Deze werden opgeplakt en verzilverd en de opbrengst ong. f 200,-- werd op zeer verantwoorde wijze direct besteed op het zendingsveld bijv. f 50,-- voor een fiets van dokter die en die, f 75,-- voor een waterput daar en daar.

Ook ontving ze zelf vaak persoonlijke brieven met een plaatselijk probleem en een verzoek om geld. Tot de laatste cent werd er gewikt, gewogen en uitgegeven. Zij kon dat vertellen in streektaal, met humor - recht door zee en met vrome ernst, zodat ze bij ieder een goed gehoor vond en groot respect afdwong. Vele kleintjes brachten iets groots tot stand. Zou dat nu ook nog kunnen?

Ergens of nergens (10-10-'93)

Naarmate de kerk vol loopt en de banken minder open plaatsen laten zien, wordt het gezicht van de koster vriendelijker. Want het gebeurt maar al te vaak dat je mensen op plaatsen neer moet zetten waar ze eigenlijk niet meer bij kunnen. Als er in een bank, waar acht personen in kunnen, al zeven zitten, kan er met een lach nog "gemakkelijk" een volwassene + kind bij. Soms helpt het als de koster er bij zegt, dat deze unieke plaats speciaal is vrijgehouden en vervolgens wringt broeder of zuster X zich met een zucht in de toch al te volle bank.

Jaren geleden is het eens gebeurd dat wegens ruimtegebrek er broeders en zusters tijdens een kerkdienst in visgraat-motief op de grond in het gangpad zaten (een specialiteit die niet om herhaling vroeg). Hoe te handelen als je een hele familie nog een plaatsje geeft onder de preekstoel en in de plantenbak. Als een medekerkganger ziet dat die familie niet zo blij is met de plaatsen en de koster getipt wordt, gaat ze naar de familie toe, aait de man eens over de knie en zegt dat hij toch wel goed zit - zo dicht bij het vuur. De man kijkt me aan en zegt dat de koster er weer lief uit ziet vandaag. "Zo" denk ik dan, "die nemen voor vandaag dat krappe plekje wel weer".

Dus mensen kijk uit als je met een vriendelijke lach ERGENS tussen geperst wordt. Voor je het weet zit je NERGENS.

Voor u gelezen: "Gaaf u ziffen" (31-10-'93)

Ziffen is een kunst die niet meer wordt overgedragen. De mensen vinden tegenwoordig dat ze ergens mee bezig moeten zijn. Als ze niet werken, dan trimmen, tennissen of golfen ze, of volgen cursussen voor de ontwikkeling van geest en lichaam - of ze parkeren zich voor de t.v. Voor de t.v. ziffen is geen ziffen, maar kijken. Vroeger zaten de mensen wat af. Als je over straat liep of reed, zag je ze ziffen, op de stoep voor hun huis. Je kon 's zomers op de bank voor de dorpswinkel gaan ziffen en 's winters om de potkachel. Er stonden banken op het grasveld voor het kantongerecht. In de garage stonden rechte stoelen. Daarop kon je ziffen te midden van de blikken olie en de ruitenwiferbladen en achterover wippen.

Huizen hadden zitkamers, waarin de volwassenen 's zondags na het middagmaal bijeenkwamen. Pa en ma, opa en tante Roeli zaten bijeen, mild gestemd na de gebraden kip en praatten over de galstenen van tante en de preek van de dominee. Buiten speelden de kinderen, en de middag dreef voorbij in een sfeer van gemoedelijkheid.

Dat lijkt misschien sterk op nietsdoen. Een accu die wordt opgeladen ziet er ook niet naar uit alsof hij ergens mee bezig is. Al zittend laadt u uw ziel op. Als u een vol leven wilt leiden, doe dan niet zo maar wat: ga ziffen.

(LeRoy Powell, Out of My head)

Een prettige zit gewenst.

Waar bleven ze? (7-11-'93)

Afgelopen zondag werd in een feestelijke dienst Bram van Eerden gedoopt. En omdat de koster gemerkt heeft dat ieder zich in de komst van Bram verheugd heeft, had ze een over-overvolle kerk verwacht. Maar ieder die kwam kreeg, misschien een wat krappe, maar toch een zitplaats.

Waar bleven ze.....? of hadden de thuisblijvers ook hetzelfde verwacht en bleven ze daarom thuis? Dat denk ik. Wat is het toch jammer, dat er op hoogtijdagen in de gemeente kennelijk door het gebouw mensen afgeweerd worden en degenen die juist weer moed zouden kunnen putten na zo'n feest, zijn op deze manier ook niet bereikt.

Dat zet mij aan het denken en het zou ons allemaal aan het denken moeten zetten.

Het zijn waarschijnlijk ook degenen die hun mond niet zo roeren, daarom probeer ik hun bedenkingen te beschrijven, want ik hoor in de wijk wel zulke geluiden en ze zijn zeer waardevol voor de verdere ontwikkelingen van de kerk. We willen toch graag iedereen erbij!!!!

Zeker de thuisblijvers!!!

De koster wenst zichzelf nog vele over-overvolle kerkdiensten toe, zodat de geluiden: "Het ging weer vanmorgen" niet meer gehoord worden.

Ook ziet ze vol verwachting de komende kerstperiode tegemoet.

"De zuinige dominee" (14-11-'93)

Zo herinneren de meesten van ons ds. van Verseveld.

Ds. van Verseveld stond hier van '67-'73. Hij hield ware bedelpreken voor onze verre naaste en bracht ze op die manier heel dichtbij. Soms gebeurde het dat je werkelijk anders (soms met enig schuldgevoel) naar je eigen luxe in huis keek. Het eten dat voor je op tafel stond bekeek je anders, want er waren immers miljoenen die het slechter hadden. Als hij onverwacht bij je binnen kwam en je at cake of gebak bij de koffie, kon hij een opmerking daarover niet onderdrukken. Je zou denken dat dit wel eens wrevel opwekte, maar degene die hem beter kenden, accepteerden het. Zij wisten dat hij met z'n gezin echt zo leefde en ieder dubbeltje omdraaide of je het echt nodig had voor jezelf, anders was het voor de naaste. Ds. Van Verseveld was het ook die ons gevraagd heeft het kostergebeuren op ons te nemen daar de fam. Chris de Jong die voor ons koster was, overgegaan was naar de Ned. Herv. Kerk. Na enig aarzelen hebben we die taak op ons genomen en nog steeds herinneren we ons de berichten van van Verseveld die altijd op gebruikte giro-enveloppen tot ons kwamen. Zo milieubewust en zuinig was hij, dat dwingt tot respect. Het heeft in Noordeloos een bepaald bewustzijn van luxe bijgebracht die we niet snel zullen vergeten. Ds. Van Verseveld had ook de gewoonte om zeer oneerbiedig de kerk met bijgebouwen "hok" te noemen. Profetisch perspectief of realiteitszin van aardse werkelijkheid.

Gereformeerd Noordeloos e.o. verovert Hilversum (21-11-'93)

Op de vrouwengespreksgroep hebben we ons er al op voorbereid en onze parate kennis getoetst en verhoogd door de quiz van Bets Oosterbeek. Al was het voor velen niet een bewuste voorbereiding. Ja, de koster ziet het al helemaal voor zich. Avond na avond gereformeerde kandidaten op de t.v. bij allerlei quizen en spelletjes waar flink wat geld in te verdienen valt..... en alle prijzengeld natuurlijk voor de kerk! Wat Hanno van Vuren bij Boggle niet gelukt is, maar toch dapper geprobeerd, moet zeker lukken als er twee koppels uit Noordeloos e.o. staan. Dat houdt wel in dat we ons zeer massaal op moeten geven. Daarvoor zou er een nieuwe commissie in het leven geroepen moeten worden die ons begeleid bij het opgeven en aanmelden bij de diverse omroepen en die misschien een kleine voorselectie zou maken, want niet ieder heeft immers dezelfde kwaliteiten. Ze zouden ons in kunnen delen in 3 categorieën:

1. de slimme, 2. de slimmere, 3. de hele slimme.

De eerste groep is goed voor de geluksspelletjes zoals Rad van Fortuin - Postcode Bingo en de Staatsloterijshow enz. De tweede groep is iets meer mans en haar parate - en woordkennis is redelijk ontwikkeld. Zij zouden bijv. naar Boggle - Lingo - Stop de strop - Ik weet het beter enz. kunnen gaan. De derde groep bestaat uit echte slimmeriken onder ons, die zouden geen gek figuur slaan bij o.a. Twee voor twaalf - Triviant of Einstein enz. Als het allemaal zou lukken zit er voor de kerkplannen nog heel wat in het vat. Laat ieder maar eens lekker broeden op dit idee. Zou dit plan perspectief bieden?

Hoe gaan de vrolijke stammen op? (28-11-'93)

Vroeger kwamen de meeste te voet, een enkeling per fiets of met de koets ter kerke. Verder was bijna alles uit den boze. De zondagen stonden toen voor velen nog in het teken van de vele verboden die aan de zondag verbonden waren. Tegenwoordig kan bijna alles en daar moet met de toekomstige plannen van de kerk ook rekening mee gehouden worden als het kan.

Soms lijkt het of de meeste per auto optrekken, sommigen per fiets en een enkeling met de benenwagen. Het is verschillende keren gebeurd, in een koude winter, dat er enkele sportieve gereformeerden de schaatsen onder bonden en dik ingepakt en met rode wangen uit zaten te puffen in de kerk (gebrek aan conditie?). Waar laat je dan de schaatsen? Misschien is de suggestie om net als bij een bowlingbaan een kast met vakken voor je schaatsen te realiseren? In andere jaargetijden kan deze kast dan dienst doen voor de gereformeerde klompen. En wat te denken van fietsenkluisen? Soms worden dure racefietsen achterom in de hal geparkeerd uit vrees voor diefstal. Een paar jaar geleden kreeg een vrouw van middelbare leeftijd eens een opwelling om zeer sportief te doen op zondag. Zij eindigde de sabbatsreis met racefiets en al in de biggels* van de kerk en verwondde zich zo zeer dat haar botten bijna uit haar elleboog staken. Mijn wederhelft is met haar naar de dokter gegaan en met een aantal hechtingen was haar leed en haar over-sportiviteit aardig verdwenen.

Maar blijft u allen a.u.b. fietsen en wel met een fiets op niveau.

(*biggels=grind)

De voorbereidingsweek (5-12-'93)

De rijmerij heeft me geheel in de macht
want er zijn van de week al heel wat rijmpjes bedacht
de voorbereidingen van het Sinterklaasfeest vragen heel veel tijd,
zodat de kerk er bijna onder lijdt.
Op het laatste moment moet alles nog even snel gebeuren.
Maar hierover mag de koster niet zeuren.
Dit alles hoort bij haar werk,
ze staat ten dienste van de kerk.
Het "tafelgebeuren" met brood en wijn
zal deze keer een zeer bijzondere zijn.
We zullen de tekenen lopend ontvangen
begeleid met psalmen en gezangen.
Lopend geven we aan
als gemeente op weg te gaan
de toekomst tegemoet
gezamenlijk, dat is een groot goed.
Zo zijn we sterk
en vormen samen een hechte kerk.
Eén is er die ons bindt
en dat is DE WARE SINT!

De koster weet raad (12-12-'93)

In Noordeloos en Hoornaar zit de schrik er flink in. Er wordt ingebroken en gestolen bij het leven. Huizen en auto's van gereformeerde gezinnen worden niet ontzien. Kennelijk denkt het geboefte, dat er nog heel wat te halen is. Ontvreemd worden o.a. geld, cheques, sieraden, video's, geluidsapparatuur, t.v.'s, dure auto's enz.

Als je eenmaal nachtelijk bezoek hebt gehad, blijft de schrik heel lang in de benen zitten.

Nu heeft de koster in een nachtelijk visioen een schitterende en goedkope oplossing gekregen die ze jullie niet wil onthouden.

Leg bij inbraakgevoelige ramen, in de vensterbank, een flink aantal grote knikkers, die bij de minste aanraking of gebons of klap gaan rollen. Als ze dan op een harde vloer vallen maken ze een enorme herrie die je zelf doet alarmeren en het schorriemorrie op de vlucht doet slaan.

(Het werkt het beste op houten-, linoleum- of plavuizen-vloeren).

Wat de koster het meest bevreesd is dat dieven, door in te breken bij het gereformeerde volk, er als het ware met de nieuw- of verbouwplannen vandoor zouden kunnen gaan.

Terugblik van de koster (19-12-'93)

Als ik zo aan het einde van het jaar alleen aan het werk ben in het kerkgebouw, komen er ineens herinneringen bij me op van mensen die er niet meer zijn, maar die ik met mijn ogen dicht zo weer op hun vertrouwde plekje zou kunnen zetten. Van sommigen staan de uitvaartdiensten me nog helder voor de geest. Van anderen is het hun specifieke houding van het hoofd of een been buiten de bank die zo persoonsgebonden waren.

In de 21 jaar van mijn kosterschap wil ik enkele namen noemen die me in willekeurige volgorde te binnen schieten en ze ook bij die namen noemen zoals ze bij mij in gedachten staan: tante Griet Blokland, tante Geert Kuil, meneer Smit, opa en oma Kuil, opa en oma Bos, Jan Kanselaar, Sijmen van Gils, vader Hertsenberg, Ot van Gils, vader Hoffman, men. en mevr. van Meteren, moeder Groen, moeder Blokland, moeder Buitenhuis, Gerrit Blokland, oma Slob, Jo van Vuren, Dien van Houwelingen, mevr. Schakel, meneer Nieuwenhuizen, Jaantje de Krey, oma van der Ham, Johan Louws, Pietje en Chris de Jong, men. en mevr. Lock, mevr. See. (De rij namen is misschien niet volledig; al zijn ze door mij vergeten, zeker niet door hun Schepper).

Zij allen hebben meegebouwd aan de kerkgemeenschap welke ze nu is.

Kerk en geloof zijn nauw verbonden aan en geworteld in het verleden, dat kunnen en mogen we nooit vergeten.

Kerkdiensten van weleer (25-12-'93)

Van de eerste jaren weet de koster niet zoveel meer, het kerkgebouw bood voldoende plaats aan de mensen en de liturgie was duidelijk wat soberder. Maar naarmate het ledenaantal groeide en het aantal diensten met Kerst verminderde, kwam de kerk flink in de problemen. De ene dienst op 1e kerstdag zat werkelijk propvol mensen en liturgie zodat niets echt tot zijn recht kwam. Hierna heeft de koster aan de bel getrokken bij de kerkenraad, dat heeft tot gevolg gehad dat de kerstnachtdienst is ingesteld, welke na een paar jaar ook weer te vol werd en er uitgeweken moest worden naar het gebouw van de N.H.-kerk. Ook is er ongeveer 5 jaar nu op 1e of 2e kerstdag kinderkerstfeest. Op deze manier kwam de grote stroom mensen wat gespreider. Nu ik "gespreider" schrijf memoreer ik nogmaals de "vis-graatzit" op de vloer in het gangpad, naast de rij stoelen.

Van de kerkzaalversieringen wil ik deze keer eens een flinke uitspatting noteren. De G.J.V. mocht de kerk ooit eens versieren (ong. 10 tot 12 jaar geleden). Nu dat was wel wat al te uitbundig en met te veel maffigheid gedaan, want de verassing kwam toen het eigenlijk te laat was, nl. 1e kerstdag 's morgens. Met touwen waren er, vanaf het orgel, groene takken geslingerd over de balken. Grote engelen hingen onderaan de collectezakken zodat de rondgang bijna spaak liep. Verder hingen er grote slordige kreten aan de preekstoel, al ware het teksten. Een slordige kerstboom met hier en daar wat "versiering" stond in de hoek.

Sindsdien houden wij er streng de hand in wat er wel of niet versierd mag worden. En in verband met de ruimte staat er nu alleen nog een boompje bij het kinderkerstfeest. Goede kerstdiensten gewenst op een prettige plaats.

Oud en nieuw perikelen (9-1-'94)

Al jaren is de Noordelose jeugd zeer origineel met de uitvoering van nieuwjaarsgrappen. Af en toe wordt er nog wat "gesleept" en om die reden gaat de echtgenoot van de koster op nieuwjaarsochtend extra vroeg naar de kerk om te kijken of het kerkvolk netjes binnen kan komen. Een paar maal moesten er wat spullen verwijderd worden zoals bijv. het fietsenrek van het café, wat oude planken en vuurwerkafval e.d. Verschillende keren hebben er borden met kritische opschriften op het kerkplein gestaan: over een dominee annex automonteur, of een bord met een tekst over de rechten van dieren enz.

Jaren geleden is het eens gebeurd dat de jeugd op oudejaarsavond de fietsen van de drie plaatselijke kerken heeft verwisseld, wat tot de nodige zoektochten heeft geleid. Het had de eerste stap kunnen worden tot grootscheepse oecumene maar deze vooruitstrevende daad heeft niet echt resultaat gehad.

De plaatselijke kerken zijn niet erg bereid om "vreemd" te gaan.

Het koude doopwater (16-1-'94)

Bij een doop vult de koster de doopvont altijd met lekker warm water om de kleintjes niet te erg te laten schrikken. Maar eens is het gebeurd dat er een heel gezin gedoopt werd, wat toch een hele bijzondere gebeurtenis is. De familieaanhanger kwam dan ook heel vroeg om het feest van dichtbij te kunnen zien en verschaften zich een plaatsje vooraan in de kerk. Door al de drukte er omheen vergat de koster zelfs de doopvont met water te vullen. Laat staan met warm water. Pas op het moment dat het gezin dat gedoopt zou worden binnen gebracht werd en hun plaats innam op de stoelen, ging het als een flits door de koster heen, dat er nog geen water was. Dan is razendsnel handelen nog de enige oplossing. De koster liep snel met de doopschaal naar de keuken en vulde hem met koud water, waarna de dienst verder zeer feestelijk en indrukwekkend is verlopen.

Alleen de koster heeft lang zitten nabibberen - zo van - stel je voor dat er "droog" gedoopt had moeten worden!

Daarna is ze het nooit meer.....bijna vergeten!!

Het koude doopwater (16-1-'94)

Bij een doop vult de koster de doopvont altijd met lekker warm water om de kleintjes niet te erg te laten schrikken. Maar eens is het gebeurd dat er een heel gezin gedoopt werd, wat toch een hele bijzondere gebeurtenis is. De familieaanhanger kwam dan ook heel vroeg om het feest van dichtbij te kunnen zien en verschaften zich een plaatsje vooraan in de kerk. Door al de drukte er omheen vergat de koster zelfs de doopvont met water te vullen. Laat staan met warm water. Pas op het moment dat het gezin dat gedoopt zou worden binnen gebracht werd en hun plaats innam op de stoelen, ging het als een flits door de koster heen, dat er nog geen water was. Dan is razendsnel handelen nog de enige oplossing. De koster liep snel met de doopschaal naar de keuken en vulde hem met koud water, waarna de dienst verder zeer feestelijk en indrukwekkend is verlopen.

Alleen de koster heeft lang zitten nabibberen - zo van - stel je voor dat er "droog" gedoopt had moeten worden!

Daarna is ze het nooit meer.....bijna vergeten!!

De liggende kerkbanken (23-1-'94)

Dat de kerkbanken kraken en piepen, daar hoeft de koster het niet over te hebben, want dat is al eens in een vertelsel genoemd. Maar het schijnt een 5 tal jaren nog erger geweest te zijn, dat is nu de bron van inspiratie.

Er waren toen een aantal kerkbezoekers die kennelijk meer naar de banken luisterden dan naar de voorganger. Laat die iets overdreven zijn; in ieder geval leidde dat hun aandacht flink af. Toen heeft broeder Cor Oosterbeek het initiatief genomen om alle banken en naden te behandelen, door ze met verhitte lijmolie in te smeren, ook aan de onderkant. Deze truc had hij in zijn werkkring ook al met succes toegepast. Daarom werden deze keer de kerkbanken aangepakt. Tevens werd aan de koster gemeld dat de kerkbanken zouden worden ingesmeerd. Maar bij het binnenkomen van de kerk op een doordeweekse dag om te poetsen, schrok ze zich te pletter, want wat zag ze: alle banken lagen kris-kras door elkaar en op zijn kop door de kerk. Dat dit de gevolgen van de behandeling waren, daar had ze niet op gerekend. Met de zware geur van lijmolie nog in de neus is ze toen onthutst en onverricht ter zake maar weer huiswaarts gekeerd: van schoonmaken is die week niets gekomen. En de zondag daarop:..... ieder kon weer zitten op de nu zacht fluisterende banken en kon ongestoord de aandacht weer bij de "les" houden. Bovendien heeft praktisch niemand er iets van gemerkt ofgeroken!

Koster ziet koster (30-1-'94)

Eind vorig jaar heeft de koster met haar man een concertuitvoering bijgewoond van de Mastreechter Staar, in de St. Janskerk in Gouda. We vonden een prima plaats, waardoor we goed uitzicht hadden op koor, solisten en dirigent. We zaten naast mensen die lid van de Herv. kerk van Gouda waren en daarom regelmatig de diensten in de St. Jan bezochten. Door hen werden we op de koster gewezen. Een lange slanke man met golvend zwart haar tot op zijn schouders en een zwarte volle baard. Hij droeg een zwart kostuum met vlinderdas en had een witte sjaal om. Het was een man om even goed naar te kijken. De vrouw naast me vertelde dat zij hem op Jezus vond lijken als hij in vol ornaat de predikanten binnen bracht.

Even later was het zover. De koster bracht nu de dirigent naar zijn plaats. De koster droeg een zwarte toga met gekleurde bies en had een soort staf in zijn hand met bovenaan een afbeelding die vanaf mijn plaats niet goed te onderscheiden was - de dirigent volgde.

En inderdaad.....ik heb Jezus nooit gezien.....maar hij leek er echt op. Precies zoals op de plaatjes in de kinderbijbel, zo was zijn hele uitstraling. Later zat ik wat te fantaseren. Ik zag mezelf al, zo prachtig uitgedost, in onze kerk, de gangpaden doorlopen met dominee en kerkenraad achter me aan. Als je daar naar kijkt gaat het bij ons op z'n Jan boeren fluitjes. Misschien dat die stijl mij toch niet zo goed past.

Maar voor één keer?..... toch wel leuk!!

Fantasie over extra plaatsen (6-2-'94)

Als het bijzonder vol is in de kerk zit de koster op het achterste bankje wel eens te fantaseren en te dromen. Dan ineens ziet ze de oplossing van het probleem al voor zich. De laatkomers (of eerstelingen, want misschien is het wel erg in trek) klimmen een ladder op en settelen zich op een plaatsje in een van de familieschommels die aan de balken bevestigd zijn. Zacht wiegend zweeft het vrome volk dan boven ons.

Ook zou de familieschommel een graadmeter voor de predikant kunnen zijn. Bij boeiende predikatie zit iedereen stil en oplettend te luisteren, maar als de aandacht niet vastgehouden kan worden zet de schommel zich bijna als vanzelf in beweging en weet de voorganger dat hij het anders zou moeten aanpakken. Nu moet hij/zij afgaan op geluiden van bijv. krakende banken, hoesten of snoepgeritsel, wat toch een stuk onduidelijker is.

Dit soort gedachten ontstaan soms spontaan vanaf de bevoorrechte kosterplaats, want zij is immers "plaatsverzekerd".

Die geheimzinnige groene deur (13-2-'94)

Afgelopen maandag heeft de koster met 10 jongens en meisjes van de snuffelcatechese een rondgang door de kerk gemaakt. Bij het peilen van de kennis wat de koster zoal doet, wisten ze vrij goed wat haar taken waren, dat waren ze vooral door de "vertelsels" te weten gekomen. De jongens en meisjes hebben op de preekstoel iets voorgelezen, doopwater gevoeld, oude Bijbel bekeken, achter gebleven dubbeltje gevonden in de collectezak, kerk schoongemaakt, wat inhield: snoeppapiertjes uit de vakken van de banken halen en van de grond rapen en in het middenpad gooien. Op een gegeven moment lag de helft van de jongelui onder de banken te dollen (moet kunnen, het is iets wat ze zondags niet kunnen doen). Verder hebben ze allemaal nog achter het orgel gezeten en mochten ze het "bespelen". De kleurkleden (antependia) zijn bekeken en wat de kleuren betekenen hebben ze voorgelezen. In de keuken heeft de koster een brood gesneden zoals ze dat bij het avondmaal doet, van de korsten bleef deze keer geen kruimel over. De spaanse zoete wijn hebben ze geproefd. Bij de rondvraag kwam ineens een brandende vraag naar voren: wat zit er achter die groene deur, de deur in de hal, kun je daar door naar achteren? Het raadsel is ontzenuwd: er staan twee kachels, een trap en een stofzuiger met een hele lange slang in een soort stookhok. Misschien is het wel jammer dat hij het nu weet, want een geheimzinnige deur in de kerk hebben is toch eigenlijk veel spannender!!

Het verhaal van de gereformeerde koeken (20-2-'94)

In het derde jaar na de aanstelling van deze koster is de kerk niet meer ontkomen aan de grootscheepse schoonmaakwoede, die daarna jaarlijks is teruggekeerd.

De eerste maal zat dhr. Joh. Van Vuren nog in de commissie van beheer en hij gaf mij het welgemeende advies om heel goed voor mijn "personeel" te zorgen: "desnoods met slagroomtaart", 't mocht best wat kosten. Slagroomtaart is het niet geworden, maar wel gevulde koeken en overheerlijke bolussen van Kees de Bakker. Jarenlang is er ook een versgebakken cake gebracht door een mevrouw die voor het zware werk aan haar jaren was en op deze manier haar bijdrage leverde in natura. Koffiepauzes worden veelvuldig ingelast en zo kunnen beurse knieën, gekneusde botten en uitgerekte spieren weer wat op verhaal komen. Tevens worden de verdere werkplannen uitgelegd en de koster is zeer tevreden als er goed op schema gepresteerd wordt. Daar horen dan twee "snoeprondes" bij als beloning. Al jaren lokt de koster de werklustigen met de door haar omgedoopte bolussen tot gereformeerde koeken. De koster heeft gemerkt dat veel helpers deze lekkernij slechts eenmaal per jaar genieten, tijdens het "feest" van de kerkschoonmaak. De koeken zijn dus allesbehalve "gereformeerd" maar de koster blijft ze zo noemen.

Slot volgt (27-2-'94)

De beslissing wat het gaat worden komt steeds dichterbij. De gemeenteavond is half maart gepland. Om de meningsvorming niet te veel te beïnvloeden en omdat de koster praktisch alles wat ze kwijt wilde heeft verteld is ze van mening om dit schrijven als voorlaatste column te plaatsen. De bedoeling van haar schrijven is duidelijk geworden, namelijk om ieder in te laten zien hoezeer de koster thuis is in ons kerkgebouw, het kerkgebouw waar nu zo druk over gesproken en gedacht wordt. Alles door middel van: herinneringen die zijn opgehaald, flauwekullen die zijn verteld, sterke en zwakke kanten van het gebouw die zijn genoemd, gebeurtenissen die zijn beschreven en dromen die zijn opgetekend.

Nog één droom wil de koster jullie niet onthouden. De "staatsloterijdroom" is half mei 1993 gedroomd. Er was door de koster een flinke gift gegeven aan de penningmeester van de kerk bestemd voor het bouwfonds, met de opdracht om er staatsloten van te kopen. Het wonder gebeurde: de hoofdprijs van een miljoen gulden viel op één van die loten. Genoeg geld om een probleem op te lossen. Maar wat gebeurde er daarna? De koster wilde zelf ook nog wat van dat miljoen, zo'n 10% zou genoeg zijn.

Ze werd met een schok wakker toen het verhaal van Ananias en Saphira haar duidelijk voor de geest kwam.

Tot nu toe heeft ze nog nooit staatsloten durven kopen.

Slot (6-3-'94)

Daar de koster haar pen na 10 maanden schrijverij aan de kant legt, wil ze nog een paar mensen in het zonnetje zetten. In de eerste plaats is dat onze nieuwsbriefftypiste Jankie Verhoeven. Wekelijks ligt het nieuws weer voor ons klaar achter in de kerk, maar na iedere inlevering van het kosterscolumn is zij zich meer bewust geworden, dat elke donderdagavond Jankie nog aan de slag moet voor ons aller nieuws. Jankie heeft zich wel eens bepaalde vrijheden aangemeten, door voorzichtig enkele woorden te wijzigen, maar die vrijheid is de luxe van de typiste. Jankie, bedankt voor jouw vingervlugge bijdrage van ons nieuws. (Ik maak nu even gebruik van bovengenoemde "luxe" door te zeggen: "Niks te danken, graag gedaan!" jv).

Verder wil de koster Gera van den Hof nog even in de spotlights zetten. Elke keer als er weer een pennenvrucht geboren was, gaf Gera als eerste haar commentaar - er werden nog enkele zinnen omgebouwd of woorden aangescherpt dan wel afgezwakt. Veelvuldig is de dikke van Dale ter hand genomen om de juiste lidwoorden te kiezen. Samen hebben we bijv. verbijsterd kennisgenomen dat het "DE doopvont" moest zijn. Vaak ontsponnen zich naar aanleiding van de vertelsels diepgaande gesprekken, die waarschijnlijk meer waardevol waren dan mijn "flauwekullen". Hartelijk dank Gera, je hebt je als een echte corrector gemanifesteerd.

Nog een wens van deze kant: dat de "nieuwe" werkplek van de koster een goede plaats zal worden die voor ieder persoonlijk en voor alle nevenactiviteiten ruimte biedt!

Ruimte in meerdere opzichten.

1e druk januari 2003

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of wijze, hetzij mechanisch, elektronisch, door fotokopieën, opnamen of welke andere manier dan ook, zonder voorafgaande toestemming van Marjan de Bruijn.